บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ได้ส่งแบบสอบถามให้แก่เจ้าหน้าที่ของสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเป็นจำนวน 232 ชุด ได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับคืนมาเป็นจำนวน 175 ชุด คิดเป็นร้อยละ 75.43 ของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้เกิดความสะดวกในการสร้างตารางและพิจารณาข้อมูล จะแบ่งพิจารณาออกเป็นหมวด ๆ ตามรูปแบบสอบถามดังที่แนบไว้ในภาคผนวก จ

ก. หมวดทั่วไป

ตารางที่ 11 แสดงเพศของกลุ่มตัวอย่าง

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	80	45.71
หญิง	95	54.29
รวม	175	100.00

จากตารางสรุปได้ว่า เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ในสำนักงานฯ เป็นหญิง เพราะจากตารางแสดงให้เห็นว่า ร้อยละ 45.71 ของกลุ่มตัวอย่างเป็นชาย และร้อยละ 54.29 ของกลุ่มตัวอย่างเป็นหญิง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะงานของแต่ละกอง เช่น กองควบคุมมาตรฐานเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่เป็นชาย เพราะลักษณะงานของกองนี้จะเป็นงานที่ต้องออกไปตรวจโรงงานและสถานที่จำหน่ายเป็นส่วนใหญ่ สำหรับเจ้าหน้าที่ในงานสำนักงานมาตรฐานอาหารระหว่างประเทศ ส่วนใหญ่จะเป็นหญิง ทั้งนี้เพราะลักษณะงานของกองนี้จะเป็นงานวิชาการและงานติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นส่วนใหญ่

ตารางที่ 12 แสดงอายุของกลุ่มตัวอย่าง

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 25 ปี	20	11.43
26 - 35 ปี	143	81.71
36 - 45 ปี	12	6.86
มากกว่า 45 ปี	—	—
รวม	175	100.00

จากตารางสรุปได้ว่า เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ในสำนักงานฯ มีอายุอยู่ระหว่าง 26-35 ปี เพราะจากตารางแสดงให้เห็นว่า ร้อยละ 11.43 ของกลุ่มตัวอย่างมีอายุต่ำกว่า 25 ปี ร้อยละ 81.71 ของกลุ่มตัวอย่างมีอายุระหว่าง 26-35 ปี ร้อยละ 6.86 ของกลุ่มตัวอย่างมีอายุระหว่าง 36-45 ปี และไม่มีเจ้าหน้าที่คนใดในกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุมากกว่า 45 ปี

ตารางที่ 13 แสดงระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าประโยควิชาชีพชั้นสูงหรือเทียบเท่า	20	11.43
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	143	81.71
ปริญญาโทหรือเทียบเท่า	12	6.86
สูงกว่าปริญญาโท	—	—
รวม	175	100.00

จากตารางสรุปได้ว่า เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ในสำนักงานฯ มีระดับการศึกษาอยู่ในขั้นปริญญาตรีหรือเทียบเท่า เพราะจากตารางแสดงให้เห็นว่า ร้อยละ 11.43 ของกลุ่มตัวอย่างมีการศึกษา

อยู่ในระดับต่ำกว่าประโยควิชาชีพชั้นสูงหรือเทียบเท่า ร้อยละ 81.71 ของกลุ่มตัวอย่างมีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ร้อยละ 6.86 ของกลุ่มตัวอย่างมีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่า และไม่มีเจ้าหน้าที่คนใดในกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาอยู่ในระดับสูงกว่าปริญญาโท

ตารางที่ 14 แสดงอายุการทำงานในสำนักงานฯ ของกลุ่มตัวอย่าง

อายุงาน	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 2 ปี	21	12.0
2 - 5 ปี	130	74.29
6 - 10 ปี	24	13.71
มากกว่า 10 ปี	—	—
รวม	175	100.00

จากตารางสรุปได้ว่า เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ในสำนักงานฯ มีอายุการทำงานในสำนักงานฯ แห่งนี้อยู่ระหว่าง 2-5 ปี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสำนักงานฯ เริ่มมีการขยายงานอย่างมากหลังจากที่ได้ยกฐานะเทียบเท่ากรมในปี พ.ศ. 2523 นับอายุของสำนักงานฯ จนปัดนี้ประมาณ 4-5 ปี และจากตารางแสดงให้เห็นว่าร้อยละ 12.0 ของกลุ่มตัวอย่างมีอายุงานต่ำกว่า 2 ปี ร้อยละ 74.29 ของกลุ่มตัวอย่างมีอายุงานระหว่าง 2-5 ปี ร้อยละ 13.71 ของกลุ่มตัวอย่างมีอายุงานระหว่าง 6-10 ปี และไม่มีเจ้าหน้าที่คนใดในกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุงานมากกว่า 10 ปี

ตารางที่ 15 แสดงการเคยหรือไม่เคยผ่านงานจากหน่วยงานอื่นของกลุ่มตัวอย่าง

การเคยหรือไม่เคยผ่านงานจากหน่วยงานอื่น	จำนวน	ร้อยละ
เคย	123	70.29
ไม่เคย	52	29.71
รวม	175	100.00

ตารางที่ 17 แสดงสาเหตุสำคัญที่สุดที่ทำให้ปฏิบัติงานที่ สมอ. จนกระทั่งปัดนี้

สาเหตุ	จำนวน	ร้อยละ
ยังหางานอื่นที่ดีกว่าไม่ได้	40	22.86
ที่ทำงานอยู่ใกล้บ้าน	16	9.14
ชอบลักษณะงานที่ทำอยู่	56	32.0
งานสบายและมั่นคง	10	5.72
มีเพื่อนร่วมงานที่ดีและเข้าใจกัน	45	25.71
อื่น ๆ	8	4.57
รวม	175	100.00

จากตารางสรุปได้ว่า สาเหตุสำคัญที่สุดที่ทำให้เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ในสำนักงานฯ ปฏิบัติงานที่ สมอ. จนกระทั่งปัดนี้ คือ ชอบลักษณะงานที่ทำอยู่ เพราะจากตารางแสดงให้เห็นว่าร้อยละ 22.86 ของกลุ่มตัวอย่างที่ปฏิบัติงานที่ สมอ.จนกระทั่งทุกวันนี้เนื่องจากยังหางานอื่นที่ดีกว่าไม่ได้ ร้อยละ 9.14 ของกลุ่มตัวอย่างที่ปฏิบัติงานที่ สมอ.จนกระทั่งทุกวันนี้เนื่องจากที่ทำงานอยู่ใกล้บ้าน ร้อยละ 32.0 ของกลุ่มตัวอย่างให้เหตุผลว่าชอบลักษณะงานที่ทำอยู่ ร้อยละ 5.72 ของกลุ่มตัวอย่างให้เหตุผลว่างานสบายและมั่นคง ร้อยละ 25.71 ของกลุ่มตัวอย่างให้เหตุผลว่ามีเพื่อนร่วมงานที่ดีและเข้าใจกัน และร้อยละ 4.57 ของกลุ่มตัวอย่างให้เหตุผลอื่น ๆ คือ งานมั่นคงและงานค่อนข้างเป็นอิสระ

ตารางที่ 18 แสดงการมีความรู้เรื่องการมาตรฐานมาก่อนหรือไม่ของกลุ่มตัวอย่าง

การมีความรู้เรื่องการมาตรฐานมาก่อน	จำนวน	ร้อยละ
รู้	39	22.29
ไม่รู้	136	77.71
รวม	175	100.00

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางสรุปได้ว่า เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ในสำนักงานฯ ไม่มีความรู้เรื่องการมาตรฐานมาก่อนเลย ก่อนที่จะเข้ามาทำงานใน สมอ. เพราะจากตารางแสดงให้เห็นว่า ร้อยละ 22.29 ของกลุ่มตัวอย่าง มีความรู้เรื่องการมาตรฐานมาก่อน และร้อยละ 77.71 ของกลุ่มตัวอย่าง ไม่มีความรู้เรื่องการมาตรฐานมาก่อน

ตารางที่ 19 แสดงการได้รับการฝึกอบรมเรื่องการมาตรฐานหรือไม่ของกลุ่มตัวอย่าง

การรับหรือไม่ได้รับการฝึกอบรม	จำนวน	ร้อยละ
ได้รับ	123	70.29
ไม่ได้รับ	52	29.71
รวม	175	100.00

จากตารางสรุปได้ว่า เจ้าหน้าที่ในสำนักงานฯ ส่วนใหญ่ได้รับการฝึกอบรมให้มีความรู้เรื่องการมาตรฐาน หลังจากเข้ามาปฏิบัติงานใน สมอ.แล้ว เพราะจากตารางแสดงให้เห็นว่า ร้อยละ 70.29 ของกลุ่มตัวอย่าง ได้รับการฝึกอบรม และร้อยละ 29.71 ของกลุ่มตัวอย่าง ไม่ได้รับการฝึกอบรม

ตารางที่ 20 แสดงการมีความรู้เรื่องการมาตรฐานอย่างไรของกลุ่มตัวอย่าง

ความรู้เรื่องการมาตรฐาน	จำนวน	ร้อยละ
ยังไม่ดี	25	14.29
พอใช้	98	56.0
ดี	49	28.0
ดีมาก	3	1.71
รวม	175	100.00

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข. หมวดความคิดเห็นอื่น ๆ

ตารางที่ 22 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหน้าที่ความรับผิดชอบที่ปฏิบัติอยู่เป็นอย่างไร

หน้าที่ความรับผิดชอบที่ปฏิบัติอยู่	จำนวน	ร้อยละ
เหมาะสมตรงกับความรู้ความสามารถ	44	25.14
ไม่เหมาะสมตรงกับความรู้ความสามารถ	11	6.29
งานบางส่วนตรงกับความรู้ความสามารถ บางส่วนไม่ตรง	120	68.57
อื่น ๆ		
รวม	175	100

จากตารางสรุปได้ว่า เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ในสำนักงานฯ มีความเห็นว่าหน้าที่ความรับผิดชอบที่ปฏิบัติอยู่ มีงานบางส่วนตรงกับความรู้ความสามารถ และบางส่วนไม่ตรงกับความรู้ความสามารถ เพราะจากตารางแสดงให้เห็นว่า ร้อยละ 25.14 ของกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าหน้าที่ความรับผิดชอบที่เขาปฏิบัติอยู่เหมาะสมตรงกับความรู้ความสามารถ ร้อยละ 6.29 ของกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าไม่เหมาะสมตรงกับความรู้ความสามารถ และร้อยละ 68.57 ของกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่างานบางส่วนตรงกับความรู้ความสามารถบางส่วนไม่ตรง

ตารางที่ 23 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปริมาณงานที่ได้รับมอบหมาย

ปริมาณงานที่ได้รับมอบหมาย	จำนวน	ร้อยละ
งานมากทำแทบไม่ทัน	47	26.86
ไม่ค่อยมีงานทำ	11	6.28
งานกำลังพอเหมาะ	90	51.43
อื่น ๆ	27	15.43
รวม	175	100

จากตารางสรุปได้ว่า ปริมาณงานที่เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัตินั้นอยู่ในเกณฑ์กำลังพอเหมาะ เพราะจากตารางแสดงให้เห็นว่า ร้อยละ 26.86 ของกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าปริมาณงานที่เขาได้รับมอบมายมีมากทำแทบไม่ทัน ร้อยละ 6.28 ของกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าไม่ค่อยมีงานทำ ร้อยละ 51.43 ของกลุ่มตัวอย่างเห็นว่างานกำลังพอเหมาะ และร้อยละ 15.43 ของกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าอื่น ๆ คือ ปริมาณงานไม่สม่ำเสมอ บางโอกาสก็มีมาก บางโอกาสก็มีน้อย

ตารางที่ 24 แสดงกำลังเจ้าหน้าที่ในสำนักงานฯ กับปริมาณงานสมดุลกันหรือไม่

กำลังเจ้าหน้าที่กับปริมาณงาน	จำนวน	ร้อยละ
กำลังเจ้าหน้าที่มีมากกว่าปริมาณงาน	28	16.0
กำลังเจ้าหน้าที่มีน้อยกว่าปริมาณงาน	82	46.86
กำลังเจ้าหน้าที่สมดุลกับปริมาณงาน	47	26.86
อื่น ๆ	18	10.28
รวม	175	100

จากตารางสรุปได้ว่า กำลังเจ้าหน้าที่ในสำนักงานฯ มีน้อยกว่าปริมาณงาน เพราะจากตารางแสดงให้เห็นว่า ร้อยละ 16.0 ของกลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่า กำลังเจ้าหน้าที่มีมากกว่าปริมาณงาน ร้อยละ 46.86 ของกลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่า กำลังเจ้าหน้าที่มีน้อยกว่าปริมาณงาน ร้อยละ 26.86 ของกลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่า กำลังเจ้าหน้าที่สมดุลกับปริมาณงาน และร้อยละ 10.28 ของกลุ่มตัวอย่างมีความเห็นอื่น ๆ คือ งานบางส่วนมีเจ้าหน้าที่มากเกินไป งานบางส่วนมีเจ้าหน้าที่น้อยเกินไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 25 แสดงความรู้ ความสามารถและความชำนาญในหน้าที่การงานของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานว่ามีมากน้อยเพียงใด

ความรู้ ความสามารถ และความชำนาญในหน้าที่การงานของเจ้าหน้าที่	จำนวน	ร้อยละ
มาก	30	17.14
น้อย	7	4.0
พอใช้	120	68.57
อื่น ๆ	18	10.29
รวม	175	100

จากตารางสรุปได้ว่า เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ในสำนักงานฯ มีความรู้ ความสามารถและความชำนาญในหน้าที่การงานของเขาพอใช้ เพราะจากตารางแสดงให้เห็นว่า ร้อยละ 17.14 ของกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานเขามีความรู้ ความสามารถ และความชำนาญในหน้าที่การงานมาก ร้อยละ 4.0 ของกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่ามีน้อย ร้อยละ 68.57 ของกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่ามีพอใช้ และร้อยละ 10.29 ของกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าอื่น ๆ คือ บางคนก็มีมาก บางคนก็มีน้อย แต่ถ้าใช้ให้ตรงกับความรู้ของเขาก็มีมากขึ้น

ตารางที่ 26 แสดงการมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนการปฏิบัติงาน

การมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนการปฏิบัติงาน	จำนวน	ร้อยละ
มี	89	50.86
ไม่มี	86	49.14
รวม	175	100

จากตารางสรุปได้ว่า เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ในสำนักงานฯ มีส่วนร่วมในการกำหนดแผน

การปฏิบัติงาน เพราะจากตารางแสดงให้เห็นว่า ร้อยละ 50.86 ของกลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนการปฏิบัติงาน ร้อยละ 49.14 ของกลุ่มตัวอย่างไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดแผนการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ขึ้นกับแต่ละหน่วยงาน เช่น ในการกำหนดมาตรฐาน ร้อยละ 75 ของกลุ่มตัวอย่าง (เฉพาะเจ้าหน้าที่กองกำหนดมาตรฐาน) มีส่วนในการกำหนดฯ และร้อยละ 25 ของกลุ่มตัวอย่างไม่มีส่วนในการกำหนด สำหรับกองวิชาการและการต่างประเทศ ร้อยละ 30.77 ของกลุ่มตัวอย่าง (เฉพาะเจ้าหน้าที่กองวิชาการและการต่างประเทศ) มีส่วนในการกำหนดแผนการปฏิบัติงาน แต่ร้อยละ 69.33 ของกลุ่มตัวอย่างไม่มีส่วนในการกำหนดแผนการปฏิบัติงาน

ตารางที่ 27 แสดงการมีการประชุมระหว่างเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้วยกันหรือไม่

การมีหรือไม่มีการประชุมระหว่างเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานร่วมกัน	จำนวน	ร้อยละ
มี	127	72.57
ไม่มี	48	27.43
รวม	175	100

จากตารางสรุปได้ว่า เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ในสำนักงานฯ มีการประชุมร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้วยกัน เพราะจากตารางแสดงให้เห็นว่า ร้อยละ 72.57 ของกลุ่มตัวอย่างมีการประชุมระหว่างเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้วยกัน และร้อยละ 27.43 ของกลุ่มตัวอย่างไม่มีการประชุมระหว่างเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้วยกัน โดยให้เหตุผลว่า ส่วนใหญ่เป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างบุคคล ไม่ถึงกับต้องประชุม และผู้บังคับบัญชาไม่เห็นความสำคัญในเรื่องนี้

ตารางที่ 28 แสดงความถี่ของการประชุมระหว่างเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้วยกัน

ความถี่ของการประชุม	จำนวน	ร้อยละ
อาทิตย์ละครั้ง	1	.79
ล่องอาทิตย์ต่อ 1 ครั้ง	1	.79
เดือนละครั้ง	40	32.52
อื่น ๆ	85	69.10
รวม	127	100

จากตารางสรุปได้ว่า ความถี่ของการประชุมระหว่างเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้วยกันนั้นไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับปริมาณงาน และปัญหาของงานที่เกิดขึ้น ถ้ามีงานมากหรือปัญหาเกิดขึ้นมาก ก็จะประชุมบ่อยมากขึ้น แต่จะมีการประชุมอย่างน้อย 4 เดือนต่อครั้ง เพราะจากตารางแสดงให้เห็นว่า ร้อยละ .79 ของกลุ่มตัวอย่างมีการประชุมอาทิตย์ละครั้ง ร้อยละ .79 ของกลุ่มตัวอย่างมีการประชุมสองอาทิตย์ต่อครั้ง ร้อยละ 32.52 ของกลุ่มตัวอย่างมีการประชุมเดือนละ 1 ครั้ง และร้อยละ 69.10 ของกลุ่มตัวอย่างมีการประชุมไม่แน่นอน (อื่น ๆ) ขึ้นอยู่กับปริมาณงานและปัญหาของงานที่เกิดขึ้น

ตารางที่ 29 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับงบประมาณประจำปีว่าเพียงพอสำหรับการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่

ความคิดเห็นเกี่ยวกับงบประมาณ	จำนวน	ร้อยละ
เพียงพอ	56	32.0
ไม่เพียงพอ	90	51.43
ไม่ออกความเห็น	29	16.57
รวม	175	100

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางสรุปได้ว่า งบประมาณที่ได้รับแต่ละปี ไม่เพียงพอที่จะทำให้งานดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะจากตารางแสดงให้เห็นว่า ร้อยละ 32.0 ของกลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่างบประมาณประจำปีที่ได้รับเพียงพอสำหรับการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ ร้อยละ 51.43 ของกลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่างบประมาณไม่เพียงพอ และร้อยละ 16.57 ของกลุ่มตัวอย่างไม่ออกความเห็น

ตารางที่ 30 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการแบ่งส่วนงานต่าง ๆ ภายใน สมอ. ว่าเหมาะสมหรือไม่

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการแบ่งส่วนงาน	จำนวน	ร้อยละ
เหมาะสม	66	37.715
ไม่เหมาะสม	66	37.715
ไม่ออกความเห็น	43	24.57
รวม	175	100

จากตารางแสดงให้เห็นว่า ร้อยละ 37.715 ของกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าการแบ่งส่วนงานต่าง ๆ ภายใน สมอ. เหมาะสมแล้ว เพราะ การแบ่งสายงานไม่ซ้ำซ้อนกัน แต่ละกองมีอำนาจหน้าที่และงานในความรับผิดชอบชัดเจน งานดำเนินไปด้วยดีไม่ติดขัด ร้อยละ 37.715 ของกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าการแบ่งส่วนงานต่าง ๆ ภายใน สมอ. ยังไม่เหมาะสม เพราะการจัดสรรกำลังคนสำหรับส่วนงานต่าง ๆ ไม่สมดุล งานบางงานมีคนมากเกินไป งานบางงานมีคนน้อยเกินไป การแบ่งส่วนงานในบางงานยังซ้ำซ้อนกันอยู่ทำให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติงาน งานบางงานควรแยกออกจากกันเพื่อที่จะได้มีการตรวจสอบซึ่งกันและกัน และร้อยละ 24.57 ของกลุ่มตัวอย่างไม่ออกความเห็น

ตารางที่ 31 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการคัดเลือกบุคคลเข้าทำงานใน สมอ.ว่าเหมาะสมหรือไม่

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการคัดเลือกบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
เหมาะสมดีแล้ว	113	64.57
ไม่เหมาะสม	47	26.86
ไม่ออกความเห็น	15	8.57
รวม	175	100

จากตารางสรุปได้ว่า การคัดเลือกบุคคลเข้าทำงานใน สมอ. เหมาะสมดีแล้ว เพราะจากตารางแสดงให้เห็นว่า ร้อยละ 64.57 ของกลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่าวิธีการคัดเลือกบุคคลเข้ามาทำงานใน สมอ. เท่าที่เป็นอยู่เหมาะสมดีแล้ว ร้อยละ 26.86 ของกลุ่มตัวอย่างเห็นว่ายังไม่เหมาะสม และร้อยละ 8.57 ของกลุ่มตัวอย่างไม่ออกความเห็น

ตารางที่ 32 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะการควบคุมของผู้บังคับบัญชา

การควบคุมของผู้บังคับบัญชา	จำนวน	ร้อยละ
ควบคุมมากเกินไป	12	6.86
ควบคุมตามความจำเป็น	150	85.71
ปล่อยปละละเลย	9	5.14
อื่น ๆ	4	2.29
รวม	175	100

จากตารางสรุปได้ว่า ลักษณะการควบคุมของผู้บังคับบัญชาส่วนใหญ่ในสำนักงานฯ ควบคุมตามความจำเป็น เพราะจากตารางแสดงให้เห็นว่า ร้อยละ 6.86 ของกลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่า ผู้บังคับบัญชาควบคุมมากเกินไป ร้อยละ 85.71 ของกลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่า ผู้บังคับ

ปัญหาควบคุมตามความจำเป็น ร้อยละ 5.14 ของกลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่า ผู้บังคับบัญชาปล่อยปละละเลย และร้อยละ 2.29 ของกลุ่มตัวอย่างมีความเห็นอื่น ๆ คือ ผู้บังคับบัญชาควบคุมในสิ่งที่ไม่ควรควบคุม และไม่ควบคุมในสิ่งที่ควรควบคุม

ตารางที่ 33 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการออกคำสั่งของผู้บังคับบัญชา

การออกคำสั่งของผู้บังคับบัญชา	จำนวน	ร้อยละ
ชัดเจนดี	73	41.715
ชัดเจนบ้างไม่ชัดเจนบ้าง	98	56.0
ไม่ชัดเจน	3	1.715
อื่น ๆ	1	0.57
รวม	175	100

จากตารางสรุปได้ว่า การออกคำสั่งของผู้บังคับบัญชาส่วนใหญ่ในสำนักงานฯ ชัดเจนบ้างไม่ชัดเจนบ้าง เพราะจากตารางแสดงให้เห็นว่า ร้อยละ 41.715 ของกลุ่มตัวอย่าง มีความเห็นว่าผู้บังคับบัญชาออกคำสั่งชัดเจนดี ร้อยละ 56.0 ของกลุ่มตัวอย่างเห็นว่า ผู้บังคับบัญชาออกคำสั่งไม่ชัดเจน และร้อยละ 0.57 ของกลุ่มตัวอย่างเห็นเป็นอื่น ๆ คือ ผู้บังคับบัญชาออกคำสั่งชัดเจนเกินไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 34 แสดงการให้ความร่วมมือและการประสานงานภายในหน่วยงาน

การให้ความร่วมมือและการประสานงานภายในหน่วยงาน	จำนวน	ร้อยละ
มาก	19	10.86
พอสมควร	123	70.285
น้อย	32	18.285
อื่น ๆ	1	0.57
รวม	175	100

จากตารางสรุปได้ว่า การให้ความร่วมมือและการประสานงานภายในหน่วยงานอยู่ในระดับพอสมควร เพราะจากตารางแสดงให้เห็นว่า ร้อยละ 10.86 ของกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าให้ความร่วมมือและการประสานงานภายในหน่วยงานมีมาก ร้อยละ 70.285 ของกลุ่มตัวอย่างเห็นว่ามีพอสมควร ร้อยละ 18.285 ของกลุ่มตัวอย่างเห็นว่ามีน้อย และร้อยละ 0.57 ของกลุ่มตัวอย่างเห็นเป็นอื่น ๆ คือ แต่ก่อนให้ความร่วมมือมากแต่เดี๋ยวนี้ให้ความร่วมมือน้อย

ตารางที่ 35 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

การประเมินผลการปฏิบัติงาน	จำนวน	อัตราร้อยละ
ยุติธรรมดีแล้ว	44	25.14
ไม่ยุติธรรม	27	15.43
ไม่แน่ใจ	104	59.43
รวม	175	100

จากตารางสรุปได้ว่า การประเมินผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ไม่แน่ใจว่ายุติธรรมดีหรือไม่ เพราะจากตารางแสดงให้เห็นว่า ร้อยละ 25.14 ของกลุ่มตัวอย่างเห็นว่ายุติธรรมดีแล้ว

ร้อยละ 15.43 ของกลุ่มตัวอย่างเห็นว่ายังไม่ยุติธรรม และร้อยละ 59.43 ของกลุ่มตัวอย่างยังไม่แน่ใจว่าการประเมินผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่เป็นอยู่ยุติธรรมหรือไม่

ตารางที่ 36 แสดงกำลังใจในการปฏิบัติงานของกลุ่มตัวอย่าง

กำลังใจในการปฏิบัติงาน	จำนวน	อัตราร้อยละ
มาก	19	10.86
ปานกลาง	126	72.0
น้อย	24	13.71
ไม่มี	6	3.43
รวม	175	100

จากตารางสรุปได้ว่า เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ในสำนักงานฯ มีกำลังใจในการปฏิบัติงานปานกลาง เพราะจากตารางแสดงให้เห็นว่า ร้อยละ 10.86 ของกลุ่มตัวอย่างมีกำลังใจในการปฏิบัติงานมาก ร้อยละ 72.0 ของกลุ่มตัวอย่างมีกำลังใจในการปฏิบัติงานปานกลาง ร้อยละ 13.71 ของกลุ่มตัวอย่างมีกำลังใจในการปฏิบัติงานน้อย และร้อยละ 3.43 ของกลุ่มตัวอย่างไม่มีกำลังใจในการปฏิบัติงาน

ค. หมวดปัญหาการดำเนินงาน

1. ปัญหาด้านการกำหนดมาตรฐาน

การศึกษาเกี่ยวกับปัญหาในด้านการกำหนดมาตรฐาน ได้ออกแบบสอบถามเพิ่มเติมเฉพาะปัญหาด้านนี้ ให้กับเจ้าหน้าที่ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับการกำหนดมาตรฐานกรอกเพิ่มเติม มีเจ้าหน้าที่ที่เข้าข่ายเงื่อนไขการตอบแบบสอบถามนี้ 50 คน ได้ส่งแบบสอบถามไปทั้งหมด 50 ชุด และได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับคืนมาเป็นจำนวน 32 ชุด คิดเป็นร้อยละ 64.0 ของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 37 แสดงผลการดำเนินงานด้านการกำหนดมาตรฐาน ในแง่จำนวนมาตรฐานที่กำหนดแล้ว

ผลการดำเนินงานด้านการกำหนดมาตรฐาน	จำนวน	ร้อยละ
ได้ผลมากกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้	—	—
ได้ผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้	4	12.5
ได้ผลน้อยกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้	24	75.0
ไม่ออกความเห็น	4	12.5
รวม	32	100.0

จากตารางสรุปได้ว่า ผลการดำเนินงานด้านการกำหนดมาตรฐานในแง่จำนวนมาตรฐานที่กำหนดแล้ว ได้ผลน้อยกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ เพราะจากตารางแสดงให้เห็นว่าไม่มีเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานเห็นว่าผลการดำเนินงานได้ผลมากกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ ร้อยละ 12.5 ของกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าได้ผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ร้อยละ 75.0 ของกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าได้ผลน้อยกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ และร้อยละ 12.5 ของกลุ่มตัวอย่างไม่ออกความเห็น

ตารางที่ 38 แสดงมาตรฐานที่กำหนดและประกาศใช้แล้ว มีบ้างไหมที่ไม่สามารถนำเอาไปใช้ดำเนินการในขั้นการรับรองคุณภาพ

จำนวนมาตรฐานที่ไม่สามารถนำไปใช้ดำเนินการในขั้นการรับรองคุณภาพ	จำนวน	ร้อยละ
มีเป็นส่วนใหญ่	—	—
มีบ้างเพียงส่วนน้อย	22	68.75
ไม่มีเลย	5	15.625
ไม่ออกความเห็น	5	15.625
รวม	32	100

จากตารางสรุปได้ว่า มาตรฐานที่กำหนดและประกาศใช้แล้วมีเป็นเพียงส่วนน้อยที่ไม่สามารถนำเอาไปใช้ดำเนินการในขั้นการรับรองคุณภาพ กล่าวคือ เมื่อมีผู้มาขอให้รับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์ แต่ไม่สามารถดำเนินการให้ได้ เพราะจากตารางแสดงให้เห็นว่า ไม่มีเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานเห็นว่ามาตรฐานที่กำหนดและประกาศใช้แล้ว มีเป็นส่วนใหญ่ที่ไม่สามารถนำเอาไปใช้ดำเนินการในขั้นรับรองคุณภาพ ร้อยละ 68.75 ของกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่ามีเพียงส่วนน้อยที่ไม่สามารถนำเอาไปใช้ดำเนินการในขั้นการรับรองคุณภาพ ร้อยละ 15.625 ของกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าไม่มีมาตรฐานใดเลย ที่ไม่สามารถนำเอาไปใช้ดำเนินการในขั้นการรับรองคุณภาพ และร้อยละ 15.625 ของกลุ่มตัวอย่างไม่ออกความเห็น

ตารางที่ 39 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับขั้นตอนในการกำหนดมาตรฐานในปัจจุบัน

ขั้นตอนในการกำหนดมาตรฐาน	จำนวน	ร้อยละ
เหมาะสมรัดกุมดีแล้ว	11	34.38
ขั้นตอนไม่รัดกุม	—	—
ขั้นตอนยืดเยื้อเกินไป	17	53.12
อื่น ๆ	4	12.50
รวม	32	100

จากตารางสรุปได้ว่า ขั้นตอนในการกำหนดมาตรฐานในปัจจุบันยังยืดเยื้อเกินไป เพราะจากตารางแสดงให้เห็นว่า ร้อยละ 34.38 ของกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าขั้นตอนการกำหนดมาตรฐานในปัจจุบันเหมาะสมรัดกุมดีแล้ว ไม่มีเจ้าหน้าที่คนใดในกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าขั้นตอนไม่รัดกุม ร้อยละ 53.12 ของกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าขั้นตอนยืดเยื้อเกินไป และร้อยละ 12.50 ของกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าอื่น ๆ คือ ขั้นตอนรัดกุมดีแล้วแต่ไม่เหมาะเพราะวิธีปฏิบัติยากมาก

ตารางที่ 40 แสดงขั้นตอนที่ทำให้เกิดความล่าช้ามากที่สุดในการกำหนดมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ทำให้เกิดความล่าช้ามากที่สุด	จำนวน	ร้อยละ
ศึกษารวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง	14	43.75
ขั้นตอนทำร่างมาตรฐาน	6	18.75
ขั้นตอนเสนอเวียนร่างมาตรฐานแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขอความคิดเห็น	2	6.25
ขั้นตอนการพิจารณากลั่นกรองร่างมาตรฐานโดยคณะกรรมการวิชาการเพื่อหาข้อยุติ	7	21.875
ขั้นตอนการพิจารณากลั่นกรองร่างมาตรฐานโดยคณะกรรมการพิจารณาร่างมาตรฐาน	3	9.375
รวม	32	100

จากตารางสรุปได้ว่า ขั้นตอนที่ทำให้เกิดความล่าช้ามากที่สุดในการกำหนดมาตรฐานได้แก่ ขั้นตอนในการศึกษารวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพราะจากตารางแสดงให้เห็นว่า ร้อยละ 43.75 ของกลุ่มตัวอย่างเห็นว่า ขั้นตอนที่ทำให้เกิดความล่าช้ามากที่สุดในการกำหนดมาตรฐานคือ ในการศึกษารวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ร้อยละ 18.75 ของกลุ่มตัวอย่างเห็นว่า ขั้นตอนทำร่างมาตรฐาน ร้อยละ 6.25 ของกลุ่มตัวอย่างเห็นว่า ขั้นตอนเสนอเวียนร่างมาตรฐานแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขอความคิดเห็น ร้อยละ 21.875 ของกลุ่มตัวอย่างเห็นว่า ขั้นตอนการพิจารณากลั่นกรองร่างมาตรฐานโดยคณะกรรมการวิชาการเพื่อหาข้อยุติ ร้อยละ 9.375 ของกลุ่มตัวอย่างเห็นว่า ขั้นตอนรอการพิจารณากลั่นกรองร่างมาตรฐานโดยคณะกรรมการพิจารณาร่างมาตรฐาน

ตารางที่ 41 แสดงการมีหรือไม่มีปัญหาในการหาข้อมูลต่าง ๆ เพื่อใช้ประกอบการร่างมาตรฐาน

การหาข้อมูลเพื่อใช้ประกอบการร่างมาตรฐาน	จำนวน	ร้อยละ
มีปัญหา	24	75
ไม่มีปัญหา	8	25
รวม	32	100

จากตารางแสดงให้เห็นว่า ในการหาข้อมูลต่าง ๆ เพื่อใช้ประกอบในการร่างมาตรฐานยังมีปัญหา เพราะจากตารางแสดงให้เห็นว่า ร้อยละ 75 ของกลุ่มตัวอย่างเห็นว่า มีปัญหาในการหาข้อมูลต่าง ๆ เพื่อใช้ประกอบในการร่างมาตรฐาน เพราะขาดเอกสารอ้างอิงที่ใช้ประกอบการพิจารณายกร่าง เนื่องจากห้องสมุดในสำนักงานฯ ไม่มีเอกสารที่ต้องการหรือมีก็เป็นภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาญี่ปุ่น ภาษาเยอรมัน ซึ่งแปลไม่ได้ มาตรฐานบางเรื่องที่ยังไม่มีใครกำหนดขึ้นมา การจะขอข้อมูลจากผู้ผลิตในประเทศ บางครั้งก็เชื่อถือไม่ได้ เพราะผู้ผลิตบางรายไม่ยอมบอกความจริง เกรงความลับจะรั่วไหล หรือเกรงข้อมูลจะถึงมือสรรพากร และจะถูกนำมาใช้ในการประเมินภาษี การจะขอข้อมูลจากหน่วยตรวจสอบ บางครั้งก็หาไม่ได้ เพราะหน่วยตรวจสอบมิได้เก็บรวบรวมไว้ และร้อยละ 25 ของกลุ่มตัวอย่างเห็นว่า ไม่มีปัญหาในการหาข้อมูลต่าง ๆ เพื่อใช้ประกอบการร่างมาตรฐาน เพราะหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐบาลและเอกชนให้ความร่วมมือดี และข้อมูลส่วนใหญ่หาได้จากเอกสารต่าง ๆ ในห้องสมุด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 42 แสดงหน่วยงานวิจัยส่วนใหญ่ที่ใช้เป็นแหล่งในการวิจัยเพื่อหาข้อมูลสำหรับกำหนดมาตรฐาน

หน่วยงานวิจัย	จำนวน	ร้อยละ
งานวิจัยและตรวจสอบเพื่อพัฒนามาตรฐานภายในกองฯ	1	3.125
หน่วยงานวิจัยของส่วนราชการอื่น	29	90.625
ไม่ออกความเห็น	2	6.25
รวม	32	100

จากตารางสรุปได้ว่า มาตรฐานสำหรับผลิตภัณฑ์ที่ไม่มีมาตรฐานของประเทศใดกำหนดไว้ จำเป็นต้องมีการวิจัยเพื่อหาข้อมูลมาใช้ในการกำหนดมาตรฐานใหม่ ทางกองกำหนดมาตรฐานจะอาศัยหน่วยงานวิจัยของส่วนราชการอื่นเป็นส่วนใหญ่ในการค้นคว้าวิจัยเพื่อหาข้อมูลสำหรับกำหนดมาตรฐาน เพราะจากตารางแสดงให้เห็นว่า ร้อยละ 3.125 ของกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าอาศัยงานวิจัยและตรวจสอบเพื่อพัฒนามาตรฐานภายในกองกำหนดมาตรฐานเป็นส่วนใหญ่ เพราะสะดวกรวดเร็วกว่า ร้อยละ 90.625 ของกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าอาศัยหน่วยงานวิจัยของส่วนราชการอื่นเป็นส่วนใหญ่ เพราะหน่วยงานวิจัยของส่วนราชการอื่นมีเครื่องมือตรวจสอบเฉพาะงานพร้อมมากกว่า และมีผู้ทดสอบที่ชำนาญงานโดยตรง ซึ่งทางงานวิจัยและตรวจสอบเพื่อพัฒนามาตรฐานของกองกำหนดมาตรฐาน ยังไม่พร้อมในด้านกำลังคนและเครื่องมือตรวจสอบ และร้อยละ 6.25 ของกลุ่มตัวอย่างไม่ออกความเห็น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 43 แสดงปัญหาของการดำเนินงานของหน่วยงานวิจัยของส่วนราชการอื่น

ปัญหาการดำเนินงาน	จำนวน	ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง
กำลังคน	27	93.10
เครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบ	25	86.21
งบประมาณเพื่อการวิจัย	17	58.62
อื่น ๆ	2	6.90
รวม	71	

จากตารางสรุปได้ว่า ปัญหาการดำเนินงานของหน่วยงานวิจัยของส่วนราชการอื่นเกิดจากขาดกำลังคน ขาดเครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบ ขาดงบประมาณเพื่อการวิจัยและขาดวิทยาการและเวลา ตามลำดับ เพราะจากตารางแสดงให้เห็นว่า ร้อยละ 93.10 ของกลุ่มตัวอย่าง (ที่เห็นว่าส่วนใหญ่กองกำหนดมาตรฐานอาศัยหน่วยงานวิจัยของส่วนราชการอื่นเพื่อหาข้อมูลสำหรับกำหนดมาตรฐาน) เห็นว่าหน่วยงานวิจัยของส่วนราชการอื่นยังมีปัญหาด้านกำลังคน ร้อยละ 86.21 ของกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่ายังมีปัญหาด้านเครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบ ร้อยละ 58.62 ของกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่ายังมีปัญหาด้านงบประมาณเพื่อการวิจัย และร้อยละ 6.90 ของกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่ามีปัญหาอื่น ๆ คือ ขาดวิทยาการและเวลา

ตารางที่ 44 แสดงความร่วมมือของหน่วยงานวิจัยอื่น ๆ ในการติดต่อประสานงาน

ความร่วมมือของหน่วยงานวิจัยอื่น ๆ	จำนวน	ร้อยละ
มาก	5	15.62
ปานกลาง	20	62.50
น้อย	3	9.38
อื่น ๆ	4	12.50
รวม	32	100

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางสรุปได้ว่า หน่วยงานวิจัยอื่น ๆ ที่ทางกองกำหนดมาตรฐานติดต่อประสานงานด้วย ส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือปานกลาง เพราะจากตารางแสดงให้เห็นว่า ร้อยละ 15.62 ของกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าส่วนใหญ่หน่วยงานวิจัยอื่น ๆ ให้ความร่วมมือมาก ร้อยละ 62.50 ของกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือปานกลาง ร้อยละ 9.38 ของกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือน้อย และร้อยละ 12.50 ของกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าส่วนใหญ่ให้ความร่วมมืออื่น ๆ คือ ขึ้นอยู่กับแต่ละหน่วยงาน

ตารางที่ 45 แสดงผลการตรวจสอบคุณภาพผลิตภัณฑ์จากหน่วยตรวจสอบต่าง ๆ เป็นอย่างไร

ผลการตรวจสอบ	จำนวน	ร้อยละ
ได้ผลทันตามกำหนดเวลา และน่าเชื่อถือ	2	6.25
ได้ผลทันตามกำหนดเวลา แต่ไม่น่าเชื่อถือ	—	—
ได้ผลช้ากว่ากำหนดเวลา แต่ผลน่าเชื่อถือ	23	71.875
ได้ผลช้ากว่ากำหนดเวลาและผลไม่น่าเชื่อถือ	4	12.50
ไม่ออกความเห็น	3	9.375
รวม	32	100

จากตารางสรุปได้ว่า ผลการตรวจสอบคุณภาพผลิตภัณฑ์จากหน่วยตรวจสอบต่าง ๆ ส่วนใหญ่ได้ผลช้ากว่ากำหนดเวลาที่ตั้งไว้ แต่ผลที่ได้น่าเชื่อถือ เพราะจากตารางแสดงให้เห็นว่า ร้อยละ 6.25 ของกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าผลการตรวจสอบผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่ได้ผลทันตามกำหนดเวลาและน่าเชื่อถือ ไม่มีเจ้าหน้าที่คนใดในกลุ่มตัวอย่างที่ให้ความเห็นว่า ผลการตรวจสอบผลิตภัณฑ์ได้ผลทันตามกำหนดเวลาแต่ผลไม่น่าเชื่อถือ ร้อยละ 71.875 ของกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าผลส่วนใหญ่ได้ผลช้ากว่ากำหนดเวลาแต่ผลน่าเชื่อถือ ร้อยละ 12.50 ของกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าส่วนใหญ่ได้ผลช้ากว่ากำหนดเวลา และผลไม่น่าเชื่อถือ และร้อยละ 9.375 ของกลุ่มตัวอย่าง ไม่ออกความเห็น

ตารางที่ 46 แสดงการประสบหรือไม่ประสบปัญหาเกี่ยวกับความรู้ ความชำนาญ ในด้านสาขาวิชาเฉพาะ ในการจัดทำร่างมาตรฐาน

การประสบหรือไม่ประสบปัญหาในการจัดทำร่างมาตรฐาน	จำนวน	ร้อยละ
ประสบ	28	87.5
ไม่ประสบ	4	12.5
รวม	32	100

จากตารางสรุปได้ว่า เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ประสบปัญหาเกี่ยวกับความรู้ ความชำนาญ ในด้านสาขาวิชาเฉพาะ ในการจัดทำร่างมาตรฐาน เพราะจากตารางแสดงให้เห็นว่า ร้อยละ 87.5 ของกลุ่มตัวอย่างให้ความเห็นว่า เขาประสบปัญหาดังกล่าว เพราะในการทำร่างมาตรฐานเรื่องหนึ่ง ๆ นั้น ต้องใช้ความรู้หลายสาขาวิชาประกอบกัน แต่ส่วนใหญ่เจ้าหน้าที่มักจะมีความรู้ ความชำนาญเฉพาะเพียงบางสาขาวิชาเท่านั้น ซึ่งบางครั้งในการทำร่างมาตรฐานที่ไม่ตรงกับสาขาวิชาที่เรียนมา ทำให้เสียเวลาในการศึกษาและทำความเข้าใจ และร้อยละ 12.5 ของกลุ่มตัวอย่างให้ความเห็นว่า เขาไม่ประสบปัญหาดังกล่าว เพราะเขามีข้อมูลเพียงพอ และเนื้อหาในการทำร่างมาตรฐานตรงกับสาขาวิชาที่เรียนมา

ตารางที่ 47 แสดงความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการตอบข้อคิดเห็นเมื่อเวียนร่างมาตรฐานไปขอข้อคิดเห็น

ความร่วมมือในการตอบข้อคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
ดีมาก	—	—
ดี	3	9.38
พอใช้	29	90.62
ไม่ดี	—	—
รวม	32	100

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางสรุปได้ว่า ในการเวียนร่างมาตรฐานไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขอข้อคิดเห็นนั้น ส่วนใหญ่ได้รับความร่วมมือในการตอบข้อคิดเห็นพอใช้ เพราะจากตารางแสดงให้เห็นว่า ไม่มีเจ้าหน้าที่คนใดในกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือในการตอบข้อคิดเห็นดีมาก หรือไม่ดี มีแต่ร้อยละ 9.38 ของกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือดี และร้อยละ 90.62 ของกลุ่มตัวอย่างเห็นว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือพอใช้

ตารางที่ 48 แสดงความร่วมมือของคณะกรรมการวิชาการในการร่วมพิจารณาร่างมาตรฐานเพื่อหาข้อยุติ

ความร่วมมือของคณะกรรมการวิชาการ	จำนวน	ร้อยละ
มาเข้าประชุมสม่ำเสมอ และให้ข้อคิดเห็นเสมอ	10	31.25
มาเข้าประชุมสม่ำเสมอ แต่ให้ข้อคิดเห็นบ้าง	11	34.375
ไม่ค่อยมาเข้าประชุม แต่ให้ข้อคิดเห็นเสมอ	4	12.5
ไม่ค่อยมาเข้าประชุม และให้ข้อคิดเห็นบ้าง	5	15.625
ไม่ออกความเห็น	2	6.25
รวม	32	100

จากตารางสรุปได้ว่า ในการพิจารณาร่างมาตรฐานเพื่อหาข้อยุตินั้น คณะกรรมการวิชาการส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือในการพิจารณาร่างมาตรฐานโดยมาเข้าประชุมสม่ำเสมอ แต่ให้ข้อคิดเห็นบ้าง เพราะจากตารางแสดงให้เห็นว่า ร้อยละ 31.25 ของกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าคณะกรรมการวิชาการส่วนใหญ่มาเข้าประชุมสม่ำเสมอ และให้ข้อคิดเห็นเสมอ ร้อยละ 34.375 ของกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าคณะกรรมการวิชาการส่วนใหญ่มาเข้าประชุมสม่ำเสมอ แต่ให้ข้อคิดเห็นบ้าง ร้อยละ 12.5 ของกลุ่มตัวอย่างเห็นว่า คณะกรรมการวิชาการส่วนใหญ่ไม่ค่อยมาเข้าประชุม แต่ให้ข้อคิดเห็นเสมอ ร้อยละ 15.625 ของกลุ่มตัวอย่างเห็นว่า คณะกรรมการวิชาการส่วนใหญ่ไม่ค่อยมาเข้าประชุม และให้ข้อคิดเห็นบ้าง และร้อยละ 6.25 ของกลุ่มตัวอย่างไม่ออกความเห็น

2. ปัญหาการดำเนินงานด้านการรับรองคุณภาพ

การศึกษาเกี่ยวกับปัญหาในด้านการรับรองคุณภาพนั้น ได้ออกแบบสอบถามเพิ่มเติมเฉพาะปัญหาด้านนี้ ให้กับเจ้าหน้าที่ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับการรับรองคุณภาพกรอกเพิ่มเติม มีเจ้าหน้าที่ที่เข้าย่ายเงื่อนไขการตอบแบบสอบถามนี้ 60 คน ได้ส่งแบบสอบถามไปทั้งหมด 60 ชุด และได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับคืนมาเป็นจำนวน 44 ชุด คิดเป็นร้อยละ 73.33 ของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 49 แสดงผลการดำเนินงานด้านการออกใบอนุญาต ให้แสดงเครื่องหมายมาตรฐานสำหรับผลิตภัณฑ์มาตรฐานทั่วไป

ผลการดำเนินงาน	จำนวน	ร้อยละ
มีผู้ยื่นคำขอตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ และส่วนใหญ่สามารถดำเนินการให้เสร็จตามกำหนดเวลา	5	11.36
มีผู้ยื่นคำขอตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ แต่ส่วนใหญ่ไม่สามารถดำเนินการให้เสร็จตามกำหนดเวลา	4	9.09
มีผู้ยื่นคำขอน้อยกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ แต่ส่วนใหญ่สามารถดำเนินการให้เสร็จตามกำหนดเวลา	16	36.36
มีผู้ยื่นคำขอน้อยกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ และส่วนใหญ่ไม่สามารถดำเนินการให้เสร็จตามกำหนดเวลา	13	29.55
ไม่ออกความเห็น	6	13.64
รวม	44	100

จากตารางสรุปได้ว่า ผลการดำเนินงานด้านการออกใบอนุญาต ให้แสดงเครื่องหมายมาตรฐานสำหรับผลิตภัณฑ์มาตรฐานทั่วไป มีผู้ยื่นขอน้อยกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ แต่ส่วนใหญ่สามารถดำเนินการให้เสร็จตามกำหนดเวลา เพราะจากตารางแสดงให้เห็นว่า ร้อยละ 11.36 ของกลุ่มตัวอย่าง มีความเห็นว่ามีผู้ยื่นคำขอตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ และส่วนใหญ่สามารถดำเนินการให้เสร็จตามกำหนดเวลา ร้อยละ 9.09 ของกลุ่มตัวอย่าง มีความเห็นว่า มีผู้ยื่นคำขอตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

แต่ส่วนใหญ่ไม่สามารถดำเนินการให้เสร็จตามกำหนดเวลา ร้อยละ 36.36 ของกลุ่มตัวอย่าง มีความเห็นว่ามีผู้ยื่นคำขอน้อยกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ แต่ส่วนใหญ่สามารถดำเนินการให้เสร็จตามกำหนดเวลา ร้อยละ 29.55 ของกลุ่มตัวอย่าง มีความเห็นว่า มีผู้ยื่นคำขอน้อยกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ และส่วนใหญ่ไม่สามารถดำเนินการให้เสร็จตามกำหนดเวลา และร้อยละ 13.64 ของกลุ่มตัวอย่างไม่ออกความเห็น

ตารางที่ 50 แสดงการเคยหรือไม่เคยประสบปัญหาที่มีผู้มายื่นคำขอรับใบอนุญาตให้แสดงเครื่องหมายมาตรฐานกับผลิตภัณฑ์ที่มีมาตรฐานประกาศใช้แล้ว แต่ไม่สามารถดำเนินการให้ได้

การเคยหรือไม่เคยประสบปัญหา	จำนวน	ร้อยละ
เคย	24	54.54
ไม่เคย	14	31.82
ไม่ออกความเห็น	6	13.64
รวม	44	100

จากตารางสรุปได้ว่า เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่เคยประสบปัญหาที่มีผู้มายื่นคำขอรับใบอนุญาตให้แสดงเครื่องหมายมาตรฐานกับผลิตภัณฑ์ที่มีมาตรฐานประกาศใช้แล้ว แต่ไม่สามารถดำเนินการให้ได้ เพราะจากตารางแสดงให้เห็นว่า ร้อยละ 54.54 ของกลุ่มตัวอย่างเคยประสบปัญหา ร้อยละ 31.82 ของกลุ่มตัวอย่างไม่เคยประสบปัญหา และร้อยละ 13.64 ของกลุ่มตัวอย่างไม่ออกความเห็น

ตารางที่ 51 แสดงสาเหตุของปัญหาที่มีผู้มายื่นคำขอรับใบอนุญาตให้แสดงเครื่องหมายมาตรฐานกับผลิตภัณฑ์ที่มีมาตรฐานประกาศใช้แล้ว แต่ไม่สามารถดำเนินการให้ได้

สาเหตุ	จำนวนคำตอบ	ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ประสบปัญหา
ขาดกำลังคน	2	8.33
ขาดเครื่องมือตรวจสอบ	19	79.17
วิธีการตรวจสอบที่กำหนดในมาตรฐานไม่สามารถดำเนินการได้	20	83.33
อื่น ๆ		
รวม	41	

จากตารางสรุปได้ว่า สาเหตุของปัญหาที่มีผู้มายื่นคำขอรับใบอนุญาตให้แสดงเครื่องหมายมาตรฐานกับผลิตภัณฑ์ที่มาตรฐานประกาศใช้แล้ว แต่ไม่สามารถดำเนินการให้ได้ เกิดจากวิธีการตรวจสอบที่กำหนดในมาตรฐานไม่สามารถดำเนินการได้ ขาดเครื่องมือตรวจสอบ และขาดกำลังคน ตามลำดับ เพราะจากตารางแสดงให้เห็นว่า ร้อยละ 8.33 ของกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าเกิดจากขาดกำลังคน ร้อยละ 79.17 ของกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าเกิดจากขาดเครื่องมือตรวจสอบ และร้อยละ 83.33 ของกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าเกิดจากวิธีการตรวจสอบที่กำหนดในมาตรฐานไม่สามารถดำเนินการได้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 52 แสดงผลการดำเนินงานด้านการควบคุมติดตามผลการใช้เครื่องหมายมาตรฐานสำหรับผลิตภัณฑ์มาตรฐานทั่วไป

ผลการดำเนินงาน	จำนวน	ร้อยละ
สามารถควบคุม ตรวจสอบครบทุกโรงงานตามเกณฑ์การตรวจเยี่ยมโรงงานที่ตั้งไว้	29	65.91
ไม่สามารถควบคุม ตรวจสอบครบทุกโรงงานตามเกณฑ์การตรวจเยี่ยมโรงงานที่ตั้งไว้	12	27.27
ไม่ออกความเห็น	3	6.82
รวม	44	100

จากตารางสรุปได้ว่า ผลการดำเนินงานด้านการควบคุมติดตามผลการใช้เครื่องหมายมาตรฐานสำหรับผลิตภัณฑ์ทั่วไป สามารถควบคุม ตรวจสอบครบทุกโรงงานตามเกณฑ์การตรวจเยี่ยมโรงงานที่ตั้งไว้ เพราะจากตารางแสดงให้เห็นว่า ร้อยละ 65.91 ของกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าสามารถควบคุม ตรวจสอบครบทุกโรงงานฯ ร้อยละ 27.27 ของกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าไม่สามารถควบคุม ตรวจสอบครบทุกโรงงานฯ และร้อยละ 6.82 ของกลุ่มตัวอย่างไม่ออกความเห็น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 53 แสดงผลการดำเนินงานด้านการออกใบอนุญาต สำหรับผลิตภัณฑ์ที่เป็นมาตรฐานบังคับ

ผลการดำเนินงาน	จำนวน	ร้อยละ
สามารถดำเนินการออกใบอนุญาตให้กับผู้ผลิตและผู้นำเข้าครบทุกราย ที่สามารถผลิตและนำเข้าผลิตภัณฑ์ที่ได้มาตรฐาน	26	59.09
ไม่สามารถดำเนินการออกใบอนุญาตให้กับผู้ผลิตและผู้นำเข้าครบทุกราย ที่สามารถผลิตและนำเข้าผลิตภัณฑ์ที่ได้มาตรฐาน	14	31.82
ไม่ออกความเห็น	4	9.09
รวม	44	100

จากตารางสรุปได้ว่า ผลการดำเนินงานด้านการออกใบอนุญาต สำหรับผลิตภัณฑ์ที่เป็นมาตรฐานบังคับ สามารถดำเนินการออกใบอนุญาตให้กับผู้ผลิตและผู้นำเข้าครบทุกราย ที่สามารถผลิตและนำเข้าผลิตภัณฑ์ที่ได้มาตรฐาน เพราะจากตารางแสดงให้เห็นว่า ร้อยละ 59.09 ของกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าสามารถดำเนินการออกใบอนุญาตให้ครบทุกรายฯ ร้อยละ 31.82 ของกลุ่มตัวอย่างเห็นว่า ไม่สามารถดำเนินการออกใบอนุญาตให้ครบทุกรายฯ และร้อยละ 9.09 ของกลุ่มตัวอย่างไม่ออกความเห็น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 54 แสดงผลการดำเนินงานด้านการควบคุมติดตามผลการใช้เครื่องหมายมาตรฐานสำหรับผลิตภัณฑ์มาตรฐานบังคับ

ผลการดำเนินงาน	จำนวน	ร้อยละ
สามารถควบคุม ตรวจสอบ ผู้ผลิตทุกรายได้ตามเกณฑ์การตรวจเยี่ยมโรงงานและสถานที่จำหน่ายที่ตั้งไว้	24	54.55
ไม่สามารถควบคุม ตรวจสอบ ผู้ผลิตทุกรายให้ครบตามเกณฑ์การตรวจเยี่ยมโรงงานและสถานที่จำหน่ายที่ตั้งไว้	19	43.18
ไม่ออกความเห็น	1	2.27
รวม	44	100

จากตารางสรุปได้ว่า ผลการดำเนินงานด้านการควบคุมติดตามผลการใช้เครื่องหมายมาตรฐานสำหรับผลิตภัณฑ์มาตรฐานบังคับ สามารถควบคุม ตรวจสอบ ผู้ผลิตทุกรายได้ตามเกณฑ์การตรวจเยี่ยมโรงงานและสถานที่จำหน่ายที่ตั้งไว้ เพราะจากตารางแสดงให้เห็นว่า ร้อยละ 54.55 ของกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าสามารถควบคุมได้ ร้อยละ 43.18 ของกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าไม่สามารถควบคุมได้ และร้อยละ 2.27 ของกลุ่มตัวอย่างไม่ออกความเห็น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 55 แสดงปัญหาในการดำเนินงานเกี่ยวกับการติดตามผลการใช้เครื่องหมายมาตรฐาน ทั้งแบบมาตรฐานทั่วไป และมาตรฐานบังคับ

ปัญหาในการดำเนินงาน	จำนวนคำตอบ	ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง
ไม่มีปัญหา	4	9.09
ขาดกำลังคน	15	34.09
ขาดงบประมาณเพื่อการใช้จ่าย	32	72.73
ขาดเครื่องมือตรวจสอบคุณภาพ	29	65.91
อื่น ๆ	2	4.55
รวม	82	

จากตารางสรุปได้ว่า ปัญหาในการดำเนินงานเกี่ยวกับการติดตามผลการใช้เครื่องหมายมาตรฐาน ทั้งแบบมาตรฐานทั่วไป และมาตรฐานบังคับ เกิดจากขาดงบประมาณเพื่อการใช้จ่าย ขาดเครื่องมือตรวจสอบคุณภาพ ขาดกำลังคน และขาดคนที่มีคุณภาพ ตามลำดับ เพราะจากตารางแสดงให้เห็นว่า ร้อยละ 9.09 ของกลุ่มตัวอย่างคิดว่าไม่มีปัญหา ร้อยละ 34.09 ของกลุ่มตัวอย่างคิดว่ามีปัญหา ปัญหาเกิดจากขาดกำลังคน ร้อยละ 72.73 ของกลุ่มตัวอย่างคิดว่าปัญหาเกิดจากขาดงบประมาณเพื่อการใช้จ่าย ร้อยละ 65.91 ของกลุ่มตัวอย่างคิดว่าขาดเครื่องมือตรวจสอบคุณภาพ และร้อยละ 4.55 ของกลุ่มตัวอย่างคิดว่าเกิดจากอื่น ๆ คือ ขาดคนที่มีคุณภาพ

ตารางที่ 56 แสดงความร่วมมือในการติดต่อประสานงานกับหน่วยตรวจสอบที่เกี่ยวข้อง

ความร่วมมือของหน่วยตรวจสอบ	จำนวน	ร้อยละ
มาก	7	15.91
ปานกลาง	22	50.00
น้อย	13	29.55
อื่น ๆ	2	4.54
รวม	44	100

จากตารางสรุปได้ว่า ความร่วมมือในการติดต่อประสานงานกับหน่วยตรวจสอบที่เกี่ยวข้อง หน่วยตรวจสอบส่วนใหญ่ให้ความร่วมมืออยู่ในระดับปานกลาง เพราะจากตารางแสดงให้เห็นว่า ร้อยละ 15.91 ของกลุ่มตัวอย่างเห็นว่า หน่วยตรวจสอบให้ความร่วมมือมาก ร้อยละ 50.00 ของกลุ่มตัวอย่างเห็นว่า ให้ความร่วมมือปานกลาง ร้อยละ 29.55 ของกลุ่มตัวอย่างเห็นว่า ให้ความร่วมมือน้อย และร้อยละ 4.54 ของกลุ่มตัวอย่างเห็นว่า ให้ความร่วมมืออื่น ๆ คือ ขึ้นอยู่กับหน่วยตรวจสอบแต่ละแห่ง

ตารางที่ 57 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการตรวจสอบที่ได้รับจากหน่วยตรวจสอบ

ผลการตรวจสอบ	จำนวน	ร้อยละ
ได้ผลทันตามกำหนดเวลา และน่าเชื่อถือได้	3	6.82
ได้ผลทันตามกำหนดเวลา แต่ผลไม่น่าเชื่อถือ	—	—
ได้ผลช้ากว่ากำหนดเวลา แต่ผลเชื่อถือได้	27	61.36
ได้ผลช้ากว่ากำหนดเวลา และผลไม่น่าเชื่อถือ	9	20.46
ไม่ออกความเห็น	5	11.36
รวม	44	100

จากตารางสรุปได้ว่า ผลการตรวจสอบที่ได้รับจากหน่วยตรวจสอบส่วนใหญ่ได้ผลช้ากว่ากำหนดเวลาแต่ผลเชื่อถือได้ เพราะจากตารางแสดงให้เห็นว่า ร้อยละ 6.82 ของกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าผลการตรวจสอบได้ผลทันตามกำหนดเวลาและน่าเชื่อถือได้ ร้อยละ 61.36 ของกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าได้ผลช้ากว่ากำหนดเวลา แต่ผลเชื่อถือได้ ร้อยละ 20.46 ของกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าได้ผลช้ากว่ากำหนดเวลาและผลไม่น่าเชื่อถือ และร้อยละ 11.36 ของกลุ่มตัวอย่าง ไม่ออกความเห็น

ตารางที่ 58 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจดทะเบียนผลิตภัณฑ์ ว่าสมควรที่จะมีการควบคุมติดตามผลเช่นเดียวกับสินค้าที่ได้รับเครื่องหมายมาตรฐานหรือไม่

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
สมควร	32	72.73
ไม่สมควร	6	13.635
ไม่ออกความเห็น	6	13.635
รวม	44	100

จากตารางสรุปได้ว่า เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่เห็นสมควรว่าจะให้มีการควบคุม ติดตามผลสินค้าที่ได้รับการจดทะเบียนผลิตภัณฑ์ เช่นเดียวกับสินค้าที่ได้รับเครื่องหมายมาตรฐาน เพราะจากตารางแสดงให้เห็นว่า ร้อยละ 72.73 ของกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าสมควร เพราะการจดทะเบียนผลิตภัณฑ์เป็นการรับรองคุณภาพสินค้าอย่างหนึ่ง และได้รับสิทธิพิเศษในการขยายให้กับหน่วยราชการ เช่นเดียวกับสินค้าที่ได้ใบอนุญาตแสดงเครื่องหมายมาตรฐาน และเพื่อให้ผู้ผลิตระมัดระวังในการรักษาระดับคุณภาพให้สม่ำเสมอ หากไม่มีการควบคุม ติดตามผลแล้ว ผู้ผลิตที่ได้รับสิทธิแล้ว จะไม่พยายามควบคุมการผลิตและรับผิดชอบต่อการผลิตให้ผลิตภัณฑ์มีคุณภาพสม่ำเสมอ ร้อยละ 13.635 ของกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าไม่สมควร เพราะไม่มีกฎหมายรองรับและยังขาดกำลังคนและเครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบผลิตภัณฑ์อีกมาก และร้อยละ 13.635 ของกลุ่มตัวอย่างไม่ออกความเห็น

ตารางที่ 59 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับระบบการรับรองคุณภาพที่ สมอ. ใช้อยู่ในปัจจุบัน

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วย	29	65.91
ไม่เห็นด้วย	9	20.45
ไม่ออกความเห็น	6	13.64
รวม	44	100

จากตารางสรุปได้ว่า เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่เห็นด้วยเกี่ยวกับระบบการรับรองคุณภาพที่ สมอ.ใช้อยู่ในปัจจุบัน เพราะจากตารางแสดงให้เห็นว่า ร้อยละ 65.91 ของกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยกับระบบการรับรองคุณภาพที่ใช้อยู่ เพราะเหมาะสมกับสภาพของประเทศไทยที่โรงงานส่วนมากในไทยในปัจจุบัน ระบบการควบคุมคุณภาพยังไม่ดีนัก และความสำนึกที่รับผิดชอบต่อสินค้าที่ผลิตยังมีไม่มาก ดังนั้นการรับรองคุณภาพจึงต้องดูตั้งแต่เครื่องมือที่ใช้ในการผลิต ตลอดจนกระบวนการควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์ รวมทั้งผลิตภัณฑ์ที่ผลิตออกมาแล้ว จะต้องคอยควบคุม ติดตามผลอยู่อย่างสม่ำเสมอ ร้อยละ 20.45 ของกลุ่มตัวอย่างไม่เห็นด้วยกับระบบการรับรองคุณภาพที่ใช้อยู่ เพราะเป็นวิธีที่เสียค่าใช้จ่ายสูง และสำนักงานฯยังขาดการตรวจสอบผลิตภัณฑ์ให้เป็นไปอย่างถูกต้อง เนื่องจากไม่มีหน่วยตรวจสอบของตัวเอง ผลการตรวจสอบบางครั้งไม่แน่ชัด ทำให้การติดตามผลไม่ทันต่อการควบคุมผลิตภัณฑ์ให้ถูกต้องอย่างสม่ำเสมอ อีกทั้งกฎหมายรองรับยังไม่มีเพียงพอ เจ้าหน้าที่ไม่มีอำนาจพอที่จะดำเนินการตามกฎหมายได้ทันท่วงที และร้อยละ 13.64 ของกลุ่มตัวอย่างไม่ออกความเห็น

3. ปัญหาการดำเนินงานด้านการมาตรฐานระหว่างประเทศ

การศึกษาเกี่ยวกับปัญหาในด้านการต่างประเทศ ได้ออกแบบสอบถามเพิ่มเติมเฉพาะปัญหาด้านนี้ ให้กับเจ้าหน้าที่ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับการมาตรฐานระหว่างประเทศโดยตรงเพิ่มเติม มีเจ้าหน้าที่เข้าข่ายเงื่อนไขการตอบแบบสอบถามอยู่ 19 คน ได้ส่งแบบสอบถามไปทั้งหมด 19 ชุด และได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับคืนมาเป็นจำนวน 14 ชุด คิดเป็นร้อยละ 73.68 ของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 60 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการดำเนินงานด้านการมาตรฐานระหว่างประเทศว่าได้ผลเป็นที่น่าพอใจหรือไม่

ผลการดำเนินงานด้านการมาตรฐานระหว่างประเทศ	จำนวน	ร้อยละ
ได้ผลเป็นที่น่าพอใจ	1	7.14
ยังไม่ได้ผลเป็นที่น่าพอใจ	12	85.72
ไม่ออกความเห็น	1	7.14
รวม	14	100

จากตารางสรุปได้ว่า ผลการดำเนินงานด้านการมาตรฐานระหว่างประเทศที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ยังไม่ได้ผลเป็นที่น่าพอใจ เพราะจากตารางแสดงให้เห็นว่า ร้อยละ 7.14 ของกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าผลการดำเนินงานด้านการมาตรฐานระหว่างประเทศ ได้ผลเป็นที่น่าพอใจ ร้อยละ 85.72 ของกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่ายังไม่ได้ผลเป็นที่น่าพอใจ และร้อยละ 7.14 ของกลุ่มตัวอย่างไม่ออกความเห็น

ตารางที่ 61 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการในการตอบออกเสียงลงคะแนน และให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐานระหว่างประเทศและเอกสารต่าง ๆ ที่เวียนมาขอข้อคิดเห็น ว่าสามารถดำเนินการได้เสร็จตามกำหนดเวลาหรือไม่

การดำเนินการในการตอบออกเสียงลงคะแนน และให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐานระหว่างประเทศฯ	จำนวน	ร้อยละ
ส่วนใหญ่เสร็จ	9	64.29
ส่วนใหญ่ตอบล่าช้ากว่ากำหนด	4	28.57
ไม่ออกความเห็น	1	7.14
รวม	14	100

จากตารางสรุปได้ว่า การดำเนินการในการตอบออกเสียงลงคะแนนและให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐานระหว่างประเทศและเอกสารต่าง ๆ ที่เวียนมาขอข้อคิดเห็น ส่วนใหญ่สามารถดำเนินการเสร็จตามกำหนดเวลาเพราะจากตารางแสดงให้เห็นว่า ร้อยละ 64.29 ของกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าการดำเนินการฯ ส่วนใหญ่เสร็จตามกำหนดเวลา ร้อยละ 28.57 ของกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าส่วนใหญ่ตอบล่าช้ากว่ากำหนด และร้อยละ 7.14 ของกลุ่มตัวอย่าง ไม่ออกความเห็น

ตารางที่ 62 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีหรือไม่มีปัญหาในการหาข้อมูลที่ใช้ในการประกอบการพิจารณาตอบรับมาตรฐานระหว่างประเทศ และข้อคิดเห็นต่าง ๆ ที่เรียนมาถาม

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
มี	13	92.86
ไม่มี	1	7.14
รวม	14	100

จากตารางสรุปได้ว่า เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีปัญหาในการหาข้อมูลที่ใช้ประกอบการพิจารณาตอบรับมาตรฐานระหว่างประเทศ และข้อคิดเห็นต่าง ๆ ที่เรียนมาถาม เพราะจากตารางแสดงให้เห็นว่า ร้อยละ 92.86 ของกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าในการหาข้อมูลที่ใช้ประกอบการพิจารณาตอบรับมาตรฐานระหว่างประเทศ และข้อคิดเห็นต่าง ๆ ที่เรียนมาถามยังมีปัญหา เนื่องจากขาดแหล่งข้อมูลสนับสนุน ข้อมูลยังกระจัดกระจาย บางเรื่องก็มีข้อมูลน้อยมาก อีกทั้งไม่มีแผนการหาข้อมูลปฐมภูมิเก็บรวบรวมไว้ ต้องเรียนขอข้อคิดเห็นจากหน่วยงานอื่น ซึ่งบางครั้งก็ไม่ได้รับความร่วมมือเต็มที่ และร้อยละ 7.14 ของกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าในการหาข้อมูลดังกล่าวไม่มีปัญหา

ตารางที่ 63 แสดงงานหน่วยงาน สมอ.มีแหล่งรวบรวมข้อมูลทางสถิติอุตสาหกรรมเกี่ยวกับเศรษฐกิจของประเทศหรือไม่

แหล่งรวบรวมข้อมูลทางสถิติอุตสาหกรรมเกี่ยวกับเศรษฐกิจของประเทศ	จำนวน	ร้อยละ
มี	8	57.14
ไม่มี	6	42.86
รวม	14	100

จากตารางสรุปได้ว่า หน่วยงาน สมอ.มีแหล่งรวบรวมข้อมูลทางสถิติอุตสาหกรรมเกี่ยวกับเศรษฐกิจของประเทศ เพราะจากตารางแสดงให้เห็นว่า ร้อยละ 57.14 ของกลุ่มตัวอย่างเห็นว่า สมอ.มีแหล่งรวบรวมข้อมูลดังกล่าว แต่มีเพียงบางเรื่องเท่านั้น และร้อยละ 42.86 ของกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่า สมอ.ไม่มีแหล่งรวบรวมข้อมูลฯ ดังกล่าวต้องหาจากหน่วยงานอื่น เช่น คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน กรมเศรษฐกิจพาณิชย์ กองเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กรมโรงงานสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย กรมศุลกากร ฯลฯ

ตารางที่ 64 แสดงการมีหรือไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับข้อกำหนดทางการค้าระหว่างประเทศของประเทศต่าง ๆ ไว้บริการแก่ผู้ส่งออก

ข้อมูลเกี่ยวกับข้อกำหนดทางการค้าระหว่างประเทศ	จำนวน	ร้อยละ
มี	9	64.29
ไม่มี	5	35.71
รวม	14	100

จากตารางสรุปได้ว่า สมอ.มีข้อมูลเกี่ยวกับข้อกำหนดทางการค้าระหว่างประเทศของประเทศต่าง ๆ ไว้บริการแก่ผู้ส่งออก เพราะจากตารางแสดงให้เห็นว่า ร้อยละ 64.29 ของกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่า สมอ.มีข้อมูลดังกล่าวแต่มีเพียงบางเรื่องเท่านั้น และร้อยละ 35.71 ของกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่า สมอ.ไม่มีข้อมูลดังกล่าว ต้องหาจากศูนย์บริการส่งออก กระทรวงพาณิชย์ เป็นต้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 65 แสดงความร่วมมือในการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง

ความร่วมมือของหน่วยงานภายนอก	จำนวน	ร้อยละ
มาก	1	7.14
ปานกลาง	11	78.57
น้อย	2	14.29
รวม	14	100

จากตารางสรุปได้ว่า ในการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ได้รับความร่วมมือปานกลาง เพราะจากตารางแสดงให้เห็นว่า ร้อยละ 7.14 ของกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือมาก ร้อยละ 78.57 ของกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือปานกลาง และร้อยละ 14.29 ของกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือน้อย

ตารางที่ 66 แสดงอุปสรรคของการดำเนินงานด้านการมาตรฐานระหว่างประเทศ

อุปสรรค	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มี	—	—
ขาดกำลังคน	6	42.86
ขาดแหล่งข้อมูลสนับสนุน	12	85.71
ขาดความร่วมมือและการประสานงาน	11	70.57
อื่น ๆ	1	7.14
รวม	30	

จากตารางสรุปได้ว่า การดำเนินงานด้านการมาตรฐานระหว่างประเทศยังมีอุปสรรคอยู่ อุปสรรคของการดำเนินงานดังกล่าวได้แก่ ขาดแหล่งข้อมูลสนับสนุน ขาดความร่วมมือและการ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประสานงาน ขาดกำลังคน และปัญหาการเมืองระหว่างประเทศ ตามลำดับ เพราะจากตารางแสดงให้เห็นว่า ร้อยละ 42.86 ของกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าอุปสรรคของการดำเนินงานด้านการมาตรฐานระหว่างประเทศเกิดจาก ขาดกำลังคน ร้อยละ 85.71 ของกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าอุปสรรคเกิดจาก ขาดแหล่งข้อมูลสนับสนุน ร้อยละ 70.57 ของกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าอุปสรรคเกิดจาก ขาดความร่วมมือและการประสานงาน และร้อยละ 7.14 ของกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าเกิดจากอื่น ๆ คือ ปัญหาการเมืองระหว่างประเทศ

4. ปัญหาการดำเนินงานด้านการส่งเสริมมาตรฐาน

การศึกษาเกี่ยวกับปัญหาในการส่งเสริมมาตรฐาน ได้ออกแบบสอบถามเพิ่มเติมเฉพาะปัญหาด้านนี้ ให้กับเจ้าหน้าที่ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับการส่งเสริมมาตรฐานกรอกเพิ่มเติม มีเจ้าหน้าที่ที่เข้าข่ายเงื่อนไขการตอบแบบสอบถามอยู่ 8 คน ได้ส่งแบบสอบถามไปทั้งหมด 8 ชุด และได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับคืนมาเป็นจำนวน 7 ชุด คิดเป็นร้อยละ 87.5 ของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 67 แสดงกลุ่มชนที่สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเน้นการส่งเสริมให้รู้จักข้อดีและประโยชน์ของการมาตรฐาน

กลุ่มชน	จำนวน	ร้อยละ
ฝ่ายโรงงานผู้ผลิต	1	14.29
ฝ่ายประชาชนผู้บริโภค	6	85.71
รวม	7	100

จากตารางสรุปได้ว่า กลุ่มชนที่สำนักงานฯ เน้นการส่งเสริมให้รู้จักข้อดีและประโยชน์ของการมาตรฐาน เป็นกลุ่มประชาชนผู้บริโภค เพราะจากตารางแสดงให้เห็นว่า ร้อยละ 14.29 ของกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าควรเน้นการส่งเสริมฝ่ายโรงงานผู้ผลิต และร้อยละ 85.71 ของกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าควรเน้นการส่งเสริมฝ่ายประชาชนผู้บริโภค โดยให้เหตุผลว่าเป็นกลุ่มชนกลุ่มใหญ่และได้รับผลกระทบในด้านการบริโภคโดยตรง และถ้าผู้บริโภคเห็นความสำคัญของสินค้าที่ได้มาตร-

ฐานและเลือกซื้อเลือกใช้อยู่เสมอ ก็จะเป็นแรงผลักดันให้ผู้ผลิตต้องสนองความต้องการของผู้บริโภคโดยผลิตสินค้าที่ได้มาตรฐานในที่สุด

ตารางที่ 68 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผู้ผลิตในปัจจุบัน มีความสนใจเรื่องการมาตรฐานมากน้อยเพียงใด

ความสนใจของผู้ผลิตในเรื่องการมาตรฐาน	จำนวน	ร้อยละ
ผู้ผลิตส่วนใหญ่ยังไม่สนใจนำมาตรฐานไปใช้ในระบบอุตสาหกรรม	3	42.86
ผู้ผลิตส่วนใหญ่เริ่มสนใจนำมาตรฐานไปใช้ในระบบอุตสาหกรรม	4	57.14
รวม	7	100

จากตารางสรุปได้ว่า ผู้ผลิตส่วนใหญ่เริ่มสนใจนำมาตรฐานไปใช้ในระบบอุตสาหกรรม เพราะจากตารางแสดงให้เห็นว่า ร้อยละ 42.86 ของกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าผู้ผลิตส่วนใหญ่ยังไม่สนใจนำมาตรฐานไปใช้ในระบบอุตสาหกรรม และร้อยละ 57.14 ของกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าผู้ผลิตส่วนใหญ่เริ่มสนใจนำมาตรฐานไปใช้ในระบบอุตสาหกรรม

ตารางที่ 69 แสดงความร่วมมือของโรงงานผู้ผลิต ต่อเจ้าหน้าที่ที่เข้าติดต่อเพื่อเผยแพร่และส่งเสริมมาตรฐาน

ความร่วมมือของโรงงานผู้ผลิต	จำนวน	ร้อยละ
มาก	1	14.29
ปานกลาง	4	57.14
น้อย	2	28.57
อื่น ๆ		
รวม	7	100

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางสรุปได้ว่า โรงงานผู้ผลิตส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือปานกลางต่อเจ้าหน้าที่ที่เข้าติดต่อเพื่อเผยแพร่และส่งเสริมมาตรฐาน เพราะจากตารางแสดงให้เห็นว่า ร้อยละ 14.29 ของกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าโรงงานผู้ผลิตให้ความร่วมมือมาก ร้อยละ 57.14 ของกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าโรงงานผู้ผลิตให้ความร่วมมือปานกลาง และร้อยละ 28.57 ของกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าโรงงานผู้ผลิตให้ความร่วมมือน้อย

ตารางที่ 70 แสดงผลการดำเนินงานด้านการส่งเสริมมาตรฐานกับโรงงานผู้ผลิต

ผลการดำเนินงาน	จำนวน	ร้อยละ
ได้ผลเป็นที่น่าพอใจ	1	14.29
ยังไม่ได้ผลเป็นที่น่าพอใจ	6	85.71
รวม	7	100

จากตารางสรุปได้ว่า ผลการดำเนินงานด้านการส่งเสริมมาตรฐานกับโรงงานผู้ผลิตยังไม่ได้ผลเป็นที่น่าพอใจ เพราะจากตารางแสดงให้เห็นว่า ร้อยละ 14.29 ของกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าผลการดำเนินงานได้ผลเป็นที่น่าพอใจ และร้อยละ 85.71 ของกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าผลการดำเนินงานยังไม่ได้ผลเป็นที่น่าพอใจ

ตารางที่ 71 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประชาชนผู้บริโภคในปัจจุบัน ว่ามีความสนใจเรื่องการมาตรฐานอย่างไร

ความสนใจของประชาชนผู้บริโภคในเรื่องการมาตรฐาน	จำนวน	ร้อยละ
ผู้บริโภคส่วนใหญ่เริ่มตระหนักและรู้จักสินค้าที่ได้มาตรฐาน	3	42.86
ผู้บริโภคส่วนใหญ่ยังไม่ตระหนักถึงความสำคัญของผลิตภัณฑ์ที่ได้มาตรฐาน	4	57.14
รวม	7	100

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางสรุปได้ว่า ประชาชนผู้บริโภคในปัจจุบันมีความสนใจในเรื่องการมาตรฐานยังน้อยอยู่ เพราะจากตารางแสดงให้เห็นว่า ร้อยละ 42.86 ของกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าผู้บริโภคส่วนใหญ่เริ่มตระหนักและรู้จักสินค้าที่ได้มาตรฐาน และร้อยละ 57.14 ของกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าผู้บริโภคส่วนใหญ่ยังไม่ตระหนักถึงความสำคัญของผลิตภัณฑ์ที่ได้มาตรฐาน

ตารางที่ 72 แสดงการดำเนินงานด้านการเผยแพร่และส่งเสริมมาตรฐานแก่ประชาชนผู้บริโภคว่าได้รับความสนใจมากน้อยเพียงไร

ความสนใจของประชาชนผู้บริโภคต่อการเผยแพร่และส่งเสริมการมาตรฐาน	จำนวน	ร้อยละ
มาก	—	—
ปานกลาง	7	100
น้อย	—	—
อื่น ๆ	—	—
รวม	7	100

จากตารางสรุปได้ว่า ประชาชนผู้บริโภคให้ความสนใจปานกลางต่อการเผยแพร่และส่งเสริมการมาตรฐาน เพราะจากตารางแสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีความเห็นเดียวกันว่าความสนใจของประชาชนผู้บริโภคอยู่ในขั้นปานกลาง

ตารางที่ 73 แสดงผลการดำเนินงานด้านการส่งเสริมมาตรฐานต่อประชาชนผู้บริโภค

ผลการดำเนินงาน	จำนวน	ร้อยละ
ได้ผลเป็นที่น่าพอใจ	1	14.29
ยังไม่ได้ผลเป็นที่น่าพอใจ	6	85.71
รวม	7	100

จากตารางสรุปได้ว่า ผลการดำเนินงานด้านการส่งเสริมมาตรฐานต่อประชาชนผู้บริโภคยังไม่ได้ผลเป็นที่น่าพอใจ เพราะจากตารางแสดงให้เห็นว่า ร้อยละ 14.29 ของกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าผลการดำเนินงานได้ผลเป็นที่น่าพอใจ และร้อยละ 85.71 ของกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าผลการดำเนินงานยังไม่ได้ผลเป็นที่น่าพอใจ

ตารางที่ 74 แสดงอุปสรรคที่มีต่อการดำเนินงานในการส่งเสริมมาตรฐาน

อุปสรรคที่มีต่อการดำเนินงาน	จำนวนคำตอบ	ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง
ไม่มี		
ขาดกำลังคน	1	14.29
ขาดงบประมาณ	3	42.86
ขาดความร่วมมือและการประสานงาน	7	100
อื่น ๆ	2	28.57
รวม	13	

จากตารางสรุปได้ว่า อุปสรรคที่มีต่อการดำเนินงานในการส่งเสริมมาตรฐานเกิดจากขาดความร่วมมือและการประสานงาน ขาดงบประมาณ ขาดกำลังคนที่มีประสิทธิภาพและขาดกำลังคน ตามลำดับ เพราะจากตารางแสดงให้เห็นว่า ร้อยละ 100 ของกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าอุปสรรคนั้นเกิดจากขาดความร่วมมือและการประสานงาน ร้อยละ 42.86 ของกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าอุปสรรคเกิดจากขาดงบประมาณ ร้อยละ 28.57 ของกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าอุปสรรคเกิดจากอื่น ๆ คือ ขาดกำลังคนที่มีประสิทธิภาพ และร้อยละ 14.29 ของกลุ่มตัวอย่างเห็นว่า อุปสรรคเกิดจากขาดกำลังคน